

Katarzyna Gomułkiewicz
Radna Gminy Zaniemyśl

**Wójt Gminy Zaniemyśl
za pośrednictwem
Przewodniczącego Rady Gminy Zaniemyśl**

Na podstawie art. 24 ust. 3 i 6 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) zwracam się z wnioskiem o ponowną analizę zasadności zaplanowania, a następnie o odstąpienie od wycinki drzew przy ulicy Działkowej w Zaniemyślu w ramach planowanego przedsięwzięcia pn. „Przebudowa ul. Działkowej w Zaniemyślu”.

Zgodnie z przedstawionym Radzie Gminy planem sytuacyjnym stanowiącym część projektu budowlanego dla ww. przedsięwzięcia, z ulicy Działkowej ma zostać usunięta większość rosnących tam drzew, tj. 32 drzewa na 39 ogółem (przy czym plan narysowano na niekatulanej mapie, i w rzeczywistości drzew na ulicy Działkowej dziś rośnie już tylko 36). Dokładny wiek, wymiary drzew ani ich stan zdrowotny nie są określone, gdyż póki co nie została sporządzona inwentaryzacja zieleni lub wykaz drzew i krzewów przewidzianych do wycinki, jednak nawet obserwator – amator z zakresu dendrologii potrafi rozpoznać, że są to w większości kilkudziesięcioletnie okazałe jesiony (z których bodajże tylko dwa są zasiedlone przez jemiołę, a podobna liczba ma uszkodzone pnie, najprawdopodobniej przez pojazdy), oraz jarzęby, których czerwone owoce nawet teraz, w najbardziej burej porze roku, dodają ulicy kolorytu. Dzięki tym drzewom ulica Działkowa zachowuje specyficzny charakter małego miasteczka, jakim Zaniemyśl był w przeszłości. Bo właśnie ulica Działkowa jest ostatnią pod względem położenia (graniczną) ulicą „starego” Zaniemyśla – widoczną na mapach z lat '40 XX wieku i starszych¹. Jest to ta część Zaniemyśla, która pomimo dzisiejszego wiejskiego statusu miejscowości, zachowuje miejski charakter. Stare drzewa są częścią tej specyfiki i ich zachowanie powinno być naszą wspólną troską – to cenne dziedzictwo pozostawione nam przez poprzedników.

Podnoszone w niniejszej sprawie argumenty o konieczności wygospodarowania miejsc postojowych oraz budowie sieci wodociągowej, które rzekomo pozostają w konflikcie z istniejącym zadrzewieniem, nie wydają się dość mocne. O miejsca postojowe każdy z mieszkańców powinien zadbać na własnej posesji. Miejsca postojowe dla osób przyjezdnych (np. korzystających z targowiska przy Placu Berwińskiego czy załatwiających swoje sprawy w „centrum” Zaniemyśla) można by zorganizować na gminnym placu na tyłach Gminnego Ośrodka Kultury i Urzędu Gminy (działki 123/3 i 123/4) oraz tej części ulicy Działkowej, gdzie nie ma drzew, tj. na odcinku od ulicy Kochanowskiego do ulicy Nowej. Zresztą, aktualnie praktykowane na ulicy Działkowej parkowanie równoległe wzdłuż krawężników nie wydaje się zagrazać bezpieczeństwu uczestników ruchu drogowego – a gdyby nową organizacją ruchu zostało ograniczone wyłącznie do jednej strony ulicy, wtedy najprawdopodobniej zatoki okazałyby się zbędne. Co ważne: na planie sytuacyjnym projektowanej przebudowy pokazano zatoki parkingowe zaprojektowane na 23 pojazdy – czy dzięki ich pobudowaniu wzdłuż ulicy Działkowej zaparkuje więcej samochodów niż parkuje tam dzisiaj? Nie sędzę...

Natomiast co do sieci wodociągowej, to jej budowa zgodnie ze współczesnymi standardami powinna zostać zaprojektowana z poszanowaniem istniejącego zadrzewienia z zastosowaniem technologii i rozwiązań projektowych pomocnych w ochronie zieleni². Nowy rurociąg powinien zostać zlokalizowany w takiej odległości od drzew i na takiej głębokości, by w jak najmniejszym stopniu naruszać ich strefę korzeniową.

¹ <http://igrek.amzp.pl/result.php?cmd=pt&locsys=1&uni=-762645&box=0.0001&hideempty=on>

² vide np. Standard ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym, Fundacja Ekorozwoju oraz Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu, <http://fer.org.pl/wp-content/uploads/2021/09/SODIZ.pdf>

Spośród drzew zaplanowanych do wycinki na planie sytuacyjnym 16 znalazło się w potencjalnych zatokach postojowych, 3 na chodniku, 2 na wjazdach na posesję, a 11 co prawda w projektowanych strefach zieleni, jednak ze względu na bliskość chodnika również zakwalifikowano je do wycinki, pod pretekstem troski o stan nawierzchni chodnika w przyszłości. Ze statystyk tych widać, że autor projektu (a może również zlecający jego opracowanie) myśli w starych kategoriach, według których ewentualne konflikty między zielenią a przedsięwzięciami budowlanymi rozwiązuje się poprzez eliminację zieleni. A przecież chodniki nie muszą mieć równej szerokości (zwłaszcza tak dużej, jak zaplanowano tutaj – średnio ok. 2 metry po każdej stronie ulicy) i prostych krawędzi na całej swej długości – w pobliżu drzew można zaprojektować delikatne łuki, które będą okalać drzewa, odsłaniając glebę i dając dostęp wodzie i powietrzu do strefy korzeni.

Wykonanie nowych nasadzeń w miejsce usuniętych drzew (obiecane, choć jeszcze nie zaprojektowane) nie jest satysfakcjonującym rozwiązaniem, ponieważ w zwartej zabudowie miejskiej (a z taką mamy do czynienia w „starym” Zaniemyślu) to duże drzewa mają znaczenie, wpływając na mikroklimat i estetykę. Zamiast je usuwać, wykorzystajmy potencjał ulicy Działkowej, jako alei spacerowej!

O nieprzecenionej roli drzew na terenach zurbanizowanych napisano już wiele³, jednak ciągle zieleni nie jest traktowana priorytetowo w procesach inwestycyjnych, a zielona infrastruktura przegrywa z tą betonową. Trudno nam zrezygnować z korzyści, które ułatwiają życie na krótką metę – owszem, dobrze jest znaleźć miejsce parkingowe blisko sklepu czy urzędu, jednak w upalne dni nic nie zastąpi cienia dawanego przez duże drzewa, dobrze jest mieć szeroki wjazd na posesję, jednak nic nie oczyści powietrza z pyłów i kurzu, tak jak to czynią drzewa.

Kilka tygodni temu został udostępniony do konsultacji społecznych projekt „Strategii Rozwoju gminy Zaniemyśl 2030+”. W projekcie tym przyjęto wizję rozwoju gminy Zaniemyśl na najbliższe lata, jako „zielonej wyspy w sąsiedztwie Poznania”. Mamy okazję zadbać o to, by sam Zaniemyśl nie stał się szarą wyspą na tle pozostałej części gminy. I nie jest to pierwsza taka okazja – kilkanaście lat temu trzeba było dokonać podobnego wyboru między utworzeniem miejsc postojowych a pozostawieniem starych drzew⁴; wtedy dotyczyło to ulicy Raczyńskiego i na nasze wspólne szczęście skończyło się zachowaniem zaniemyskich plant, które do dziś cieszą i służą mieszkańcom i przyjezdnym.

Dokumentacja projektowa dla zadania pn. „Przebudowa ulicy Działkowej w Zaniemyślu” nie została jeszcze zakończona – na dzisiejszej sesji mamy podjąć uchwałę, w której ostateczny termin jej wykonania zostanie przedłużony do 15 czerwca przyszłego roku⁵. Dlatego jest jeszcze czas i możliwości, aby przeanalizować i zmodyfikować nieukończony projekt. Nie kwestionując zasadności modernizacji ulicy Działkowej, wnoszę o ograniczenie wycinki drzew do absolutnego minimum, być może nawet do zera.

„W kontekście potrzeby dbałości o stan zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych, odpowiedniego reagowania oraz adaptacji do zmian klimatu, potrzebne jest wprowadzenie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.”⁶ – to cytat wprost z projektu „Strategii rozwoju gminy Zaniemyśl 2030+” - liczę na to, że zostanie ona nie tylko przyjęta przez Gminę w najbliższym czasie, ale przede wszystkim wprowadzona w życie.

³ Np. <https://stopsuszy.pl/rola-drzew-w-miescie/>,

⁴ <https://srodawielkopolska.naszemiasto.pl/zaniemysl-chce-wyciac-kilkadziesiat-drzew/ar/c4-809512>
<https://srodawielkopolska.naszemiasto.pl/zaniemysl-113-drzew-czeka-wycinka-sprzeciwia-sie-temu/ar/c8-621924>

⁵ http://zaniemysl.esesja.pl/zalaczniki/211326/uchwalalniewygasajace2022-12-19_2042227.pdf

⁶ „Strategia Rozwoju Gminy Zaniemyśl 2030+” - projekt,
https://zaniemysl.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2022_10/BIPF5EC1B90C850B2Z/Strategia_rozwoju_gminy_Zaniemysl_27.10_bk.pdf